

COLLEGE VAN BEROEP VOOR DE EXAMENS

Uitspraak inzake het beroep van X, hierna te noemen appellante, d.d. 11 oktober 2011, tegen het besluit van de examencommissie van de Tilburg Law School van 6 september 2011 waarbij niet is overgegaan tot herziening van het cijfer van appellante voor de cursus 'Oefenrechtbank'.

In reactie op de uitnodiging van het College van Beroep voor de Examens, om na te gaan of een minnelijke schikking van het geschil mogelijk zou zijn, heeft de examencommissie, hierna te noemen verweerster, laten weten dat er op 16 november 2011 een gesprek tussen partijen heeft plaatsgevonden maar dat de poging om tot een minnelijke schikking te komen gefaald heeft.

Wegens verhindering van appellante voor de zitting op 15 december 2011, heeft het college op 12 januari 2012 een openbare zitting gehouden ter behandeling van het beroep. Daarbij was appellante aanwezig. Namens verweerster verschenen Y en Z. Tijdens de zitting zijn beide partijen in de gelegenheid gesteld hun standpunten nader toe te lichten en vragen van het college te beantwoorden.

Appellante geeft aan op 30 juni 2011 een klacht te hebben ingediend bij het secretariaat van de cursus Oefenrechtbank. Nadat er op 30 augustus 2011 per e-mail inhoudelijk op deze klacht is gereageerd heeft de examencommissie haar op 6 september 2011 per brief laten weten geen reden te zien om tot herziening van haar cijfer over te gaan. Appellante heeft vervolgens beroep ingesteld tegen de beoordeling van de (mondelijke presentatie van de) cursus Oefenrechtbank die plaatsvond op 27 juni 2011.

Appellante heeft deelgenomen aan de cursus Oefenrechtbank, bestaande uit een schriftelijk en een mondeling gedeelte (presentatie). De presentatie werd onvoldoende beoordeeld op grond van de juridische inhoud, terwijl het presenteren zelf wel voldoende was, aldus appellante. Appellante kreeg feedback van de voorzitter van de Oefenrechtbank. Deze gaf aan dat zij inhoudelijk de plank volledig mis had geslagen en hij verwees daarbij naar een presentatie die zij een tijd geleden had gehouden, die volgens hem inhoudelijk ook niet goed zou zijn geweest. Appellante kreeg daardoor het gevoel dat de voorzitter bevooroordeeld dan wel vooringenomen was bij de presentatie voor de Oefenrechtbank. Appellante licht toe van mening te zijn dat zij niet op de juiste manier is behandeld.

Daarnaast is zij het niet eens met de beoordeling. De cursus bestaat uit een schriftelijk en een mondeling gedeelte. Appellante betoogt dat het schriftelijke gedeelte wordt beoordeeld op de juridische inhoud, terwijl bij het mondelinge gedeelte voornamelijk de presentatie wordt beoordeeld. Appellante geeft aan te begrijpen dat bij de presentatie de juridische inhoud wel een rol speelt, maar appellante is van mening dat ze daarop bij het mondelinge gedeelte te zwaar is beoordeeld.

Na de presentatie heeft appellante bij de docente de onderverdeling van haar cijfer opgevraagd, waaruit bleek dat zij bij het mondelinge gedeelte op vier in plaats van vijf aspecten, zoals vermeld op het beoordelingsformulier, is beoordeeld. Volgens appellante was de inhoud in ieder geval al voldoende, hoewel zij wel heeft aangegeven dat zij wist dat de inhoud zwak was, want in het reglement is opgenomen dat men bij een onvoldoende eindbeoordeling niet wordt toegelaten tot de eindpresentatie. Nu de voorzitter van de Oefenrechtbank na de presentatie gezegd heeft dat de inhoud niet goed was maar de presentatie wel, kunnen de cijfers die ze toegestuurd kreeg niet correct zijn, aldus appellante. Appellante geeft aan dat volgens het beoordelingsformulier

voldoende of onvoldoende toegekend moet worden voor de onderdelen van de presentatie, maar er zijn cijfers toegekend.

Verweerster legt de opzet van de cursus uit. De cursus is onderverdeeld in een schriftelijk en een mondeling gedeelte. In het schriftelijk deel dienen studenten ter voorbereiding op het mondelinge deel drie stukken op te stellen. Na bespreking van deze stukken bepaalt de docent of de studenten door mogen naar de mondelinge presentatie; de student krijgt een 'go' of een 'no-go'. Op dat moment wordt er nog geen cijfer toegekend. Bij het mondelinge gedeelte pleit de student voor een rechtelijk college bestaande uit drie rechters. Voor beide onderdelen krijgt de student een cijfer en het gemiddelde daarvan is het eindcijfer.

Verweerster licht toe dat appellante niet heeft deelgenomen aan de eerste gelegenheid van de Oefenrechtbank. Appellante heeft er voor gekozen om deel te nemen aan de VAR-pleitwedstrijd. Bij een voldoende resultaat hiervoor kan men vrijstelling verkrijgen voor de Oefenrechtbank. Vanwege onvoldoende prestaties van het team heeft appellante uiteindelijk niet deelgenomen aan de wedstrijd en op dat moment kon appellante niet meer doorstromen naar de Oefenrechtbank omdat deze al van start was gegaan. In eerste instantie is geprobeerd om het VAR-traject intern af te ronden, maar dat is niet gelukt. Daarom is appellante aangeboden dat zij mee zou kunnen doen aan de herkansing van de Oefenrechtbank, hoewel deze eigenlijk is bedoeld voor studenten die eerder deelgenomen hebben aan de Oefenrechtbank maar deze cursus niet met een voldoende hebben afgerond.

Op het betoog van appellante dat het cijfer op subjectieve manier tot stand is gekomen voert verweerster aan dat drie rechters in onderling overleg tot het oordeel gekomen zijn dat de mondelinge presentatie onvoldoende was omdat het pleidooi op meerdere punten tekort schoot. Bovendien zijn het niet de rechters die het cijfer toekennen; de rechters geven weliswaar hun indruk van de prestatie van een student tijdens de mondelinge presentatie maar de docente kent, als examinator die het gehele traject overziet, een eindcijfer toe.

Verweerster licht toe dat inhoud en presentatie onlosmakelijk met elkaar zijn verbonden; ook bij het mondelinge gedeelte is de inhoud van belang. Dit blijkt ook uit het feit dat het college bestaat uit rechters en niet uit leken. Indien de inhoud niet relevant zou zijn, zou de presentatie ook door een niet-jurist beoordeeld kunnen worden, aldus verweerster. Bovendien blijkt ook uit de beoordelingsformulieren dat de inhoud meeweegt bij de presentatie.

Verweerster licht toe dat de schriftelijke stukken niet aan de maat waren, maar dat de docente appellante het voordeel van de twijfel heeft gegeven en haar heeft doorgelaten naar het mondelinge gedeelte. Verweerster legt uit dat het wel eens voorkomt dat een student bijvoorbeeld een argument bij de presentatie anders uitlegt, waardoor de inhoud van het verhaal sterker wordt, en er voor de inhoud toch nog een voldoende kan worden behaald. Uiteindelijk werd de presentatie van appellante toch ontoereikend bevonden, waarna hiervoor door de docente, en niet door de voorzitter van het college, een onvoldoende is toegekend, waarmee het eindcijfer ook een onvoldoende was. Voor wat betreft de totstandkoming van het cijfer voor het mondelinge gedeelte is het beoordelingsformulier dat in de syllabus is opgenomen gehanteerd als een instrument of leidraad voor de rechters. Bovendien maakt dit formulier duidelijk aan de studenten waar zij op beoordeeld worden. Het is niet gebruikelijk dat voor elk onderdeel van dit formulier een cijfer wordt gegeven. Omdat appellante heeft gevraagd naar de onderverdeling van haar cijfer heeft de docente haar uit coulance toch aangegeven hoe zij op de verschillende onderdelen heeft gescoord, zodat voor appellante inzichtelijk is welke onderdelen niet aan de maat waren. Het is echter niet zo dat de vijf aspecten van beoordeling van het mondelinge gedeelte per definitie even zwaar wegen of dat de inhoud minder zwaar zou wegen; dit staat dan ook nergens vermeld. Verweerster geeft aan dat in het e-mailbericht waarin aan appellante werd

aangegeven hoe zij per onderdeel heeft gescoord, het onderdeel 'inhoud' niet wordt genoemd, omdat de beoordeling op dit punt verwerkt is in de beoordeling op andere onderdelen. Ter zitting blijkt dat de cijfers voor het mondelinge en het schriftelijke gedeelte die aan appellante zijn doorgegeven in het e-mailbericht zijn verwisseld. Dit heeft echter geen invloed op het eindcijfer.

Na kennisneming van de gedingstukken, alsmede gelet op het verhandelde ter zitting, acht het college het beroep ontvankelijk en overweegt als volgt.

Artikel 7.61, lid 2 WHW bepaalt dat het beroep kan worden ingesteld ter zake dat een beslissing in strijd is met het recht. Daaruit vloeit voort dat de toetsing door het college beperkt dient te blijven tot rechtmatigheidscriteria, zoals de vraag of verweerster zorgvuldig heeft gehandeld dan wel de vraag of gezegd zou moeten worden dat verweerster niet in redelijkheid tot de onderhavige beslissing heeft kunnen komen. Bij een tentamen of examenonderdeel zoals een schriftelijk werk of een presentatie, gaat het om een beoordeling van het kennen en kunnen van een student. Het college dient een marginale toets aan te leggen en kan derhalve niet treden in de inhoudelijke beoordeling van het kennen en kunnen van appellante. Het college oordeelt dan ook slechts over de vraag of verweerster bij de gevolgde procedure tijdens de beoordeling van de prestaties van appellante voor de Oefenrechtbank de nodige zorgvuldigheid heeft betracht.

In haar beroepschrift heeft appellante allereerst de stelling naar voren gebracht dat de beoordeling van het mondelinge gedeelte van de Oefenrechtbank niet objectief is geweest. Appellante is van mening dat de voorzitter van de Oefenrechtbank vooringenomen was, gezien de volgens appellante door hem gedane uitlatingen. Behalve dat het college tot de conclusie moet komen dat enige onderbouwing voor de stelling van appellante ontbreekt, werd ter zitting duidelijk dat het college werd gevormd door drie rechters en dat bovendien de rol van de rechters wel het geven van een globale indruk van de prestaties van appellante omvat, maar niet het toekennen van een cijfer. De examiner, die ook bij de presentatie aanwezig was, is degene die bevoegd is een oordeel te geven over de kennis, inzicht en vaardigheden van appellante met betrekking tot de betreffende cursus en die daarvoor een eindcijfer toekent. Aangezien appellantes betoog met betrekking tot de vooringenomenheid zich niet richt op de bevoegde examiner, ziet het college geen grond voor de bewering van appellante dat het cijfer voor het mondelinge gedeelte niet objectief tot stand is gekomen.

Voor wat betreft de toelating tot de mondelinge presentatie overweegt het college het volgende. Appellante geeft aan er vanuit te zijn gegaan dat de inhoud wel voldoende was, aangezien zij is doorgelaten naar de eindpresentatie. Het college acht daarentegen de gedachtegang van verweerster dat zij appellante toch de eindpresentatie heeft laten doen omdat de inhoud van het betoog bij de presentatie verbeterd kon worden en de inhoud derhalve toch voldoende kon worden beoordeeld, niet onredelijk.

Ten tweede is in geding de vraag of bij de beoordeling van het mondelinge gedeelte appellante (nogmaals) op de juridische inhoud beoordeeld mocht worden. Het is het college gebleken dat in het beoordelingsformulier van tevoren bekend is gemaakt op welke onderdelen de examiner zou letten bij de beoordeling van zowel het schriftelijke als het mondelinge gedeelte. Op het beoordelingsformulier voor de mondelinge presentatie staat vermeld dat studenten werden beoordeeld op de opbouw (onder andere kern van de zaak en tussentijdse samenvattingen en conclusies), het taalgebruik (onder andere woordkeus), de presentatie (onder andere los van de tekst pleiten), de inhoud (onder andere voldoende kwaliteit argumenten) en improviseren (onder andere reactie). Het was de studenten derhalve bekend dat de inhoud bij het mondelinge

gedeelte naar voren brengen wel degelijk een rol speelde. Beoordeling daarvan in het mondelinge gedeelte komt het college echter niet onredelijk voor, mede gezien het feit dat van de studenten werd verwacht dat zij op elkaars pleidooi reageren en omdat de studenten vragen van de rechters moesten beantwoorden. Het is bovendien gebleken dat het beoordelingsformulier fungeert als leidraad en niet vermeldt dat de verschillende onderdelen waar men op beoordeeld wordt even zwaar wegen. Het college is van mening dat deze wijze waarop het eindcijfer tot stand komt - drie rechters geven hun indruk van de presentatie en vervolgens vindt de toekenning van het cijfer door de docente plaats op basis van de van tevoren bekend gemaakte beoordelingsleidraad - geen onredelijke methode is.

Het college oordeelt voorts dat het feit dat de docente wel een onderverdeling van het cijfer voor het mondelinge gedeelte aan appellante heeft gemaild ongelukkig is, nu ter zitting is gebleken dat er voor de verschillende genoemde beoordelingsaspecten geen cijfers worden toegekend en hier ook geen weging wordt toegepast, aangezien het beoordelingsformulier als leidraad wordt gehanteerd. Dat dit toch is gedaan vindt het college begrijpelijk, aangezien dit is gebeurd ter bevordering van het leerproces van appellante. Hoewel verweerster duidelijker had kunnen maken hoe de beoordelingsprocedure van het mondelinge deel plaatsvindt, dus dat het beoordelingsformulier als leidraad wordt gehanteerd en wat de status van de doorgegeven cijfers was (aangezien dit e-mailbericht kennelijk onduidelijkheid in de hand heeft gewerkt), acht het college de procedure niet onrechtmatig of onzorgvuldig.

Gelet op het bovenstaande oordeelt het college het beroep ongegrond.

Aldus besloten op 12 januari 2012 door het College van Beroep voor de Examens.

Tegen deze uitspraak kunt u, binnen zes weken na bekendmaking van deze uitspraak, beroep aantekenen bij het College van Beroep voor het Hoger Onderwijs, Postbus 636, 2501 CN Den Haag. Voor meer informatie kunt u kijken op www.cbho.nl.